

Štev. 2

Leto 13

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrtletno 12 dinarjev

Uredništvo in upravištvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBJA

Onim, ki imajo resno voljo pomagati železničarjem

V parlamentu se vrši razprava o novem proračunu, ki bo po sprejetju v parlamentu predložen v odobritev še senatu. S 1. apr. 1938 stopita novi proračun in novi finančni zakon v veljavo in ta dan pričakuje nešteto železničarskih družin — aktivnih uslužbencev, upokojencev in delavcev — z upanjem na boljšo bodočnost, na uredničenje davno postavljenih zahtev ali vsaj na povrnitev pred leti zmanjšanih ali ukinjenih pravic.

Finančni minister je povdaril izredno povečanje državnih dohodkov, ki bo omogočilo povečanje proračuna za 1 milijardo in 270 milijonov ter je pri tem podčrtal, da bodo pri povečanju dohodkov v veliki meri udeležene tudi državne železnice. Iz poročila železniškega ministra posnemamo, da bo železnica prinesla državi nad pol milijarde čistega prebitka.

Pri takem stanju državnih dohodkov, zlasti dohodkov od železnic se prizadeti železničarji gotovo z upravičenjem obračajo do vseh odločujočih, da končno veljavno upoštevajo utemeljene želje železničarjev ter jim zopet povrnejo vsaj večji del onih pravic, ki so jih že pred leti uživali, ki so jih uživali celo pred zedinjenjem, uživali tudi v Jugoslaviji, a so jih tekom zadnjih 15 let izgubili. Nasproti temu pričakovanju sicer stoji dosedanja praksa, ki je dokazala, da je vsakokratna večina v parlamentu enostavno odobrila načrt proračuna, kot je bil predložen od finančnega ministra, opozicija pa je v budžetni debati stavila najbolj različne zahteve, ki so ostale seveda neizpolnjene, a ko je opozicija postala večina, so se samo zamenjale vloge, ostalo pa je vse pri starem. S to prakso je treba enkrat prenehati in odločujoči morajo postati in ostati dosledni takrat, ko so v večini, kakor tudi takrat, kadar jedo grenki kruh opozicije. Vsem onim, ki imajo resno voljo pomagati železničarjem, nanizamo glavne železničarske zahteve v nadi, da te zahteve ne bodo ostale glas vpijočega, marveč da se jih bo definitivno rešilo že z letošnjim proračunom in finančnim zakonom.

A) Delavstvo

Zvišanje delavskih mezd. S členom 20. pravilnika o delavcih državnih prometnih ustanov od 11. maja 1933. in rešenjem o povečanju osnovnih mezd delavcev z dne 1. novembra 1937. znašajo osnovne mezde fizičnih delavcev od Din 20.— do Din 33.— dnevno in doseže delavec mezdo Din 33.— po 36 letih dela na železnici. Mezde polkvalificiranih delavcev znašajo od Din 23.— do Din 39.— in mezde profesionalistov od Din 26.— do Din 58.—. K tej osnovni mezdi predvideva pravilnik še uvečano mezdo, katera se mora po čl. 40. predvidevati v prvi vrsti po druginji kraja, v katerem delavec dela. Generalna direkcija mora vsako leto odrediti za prihodnje leto povprečni procent, na podlagi katerega bodo službene edinice odredile uvečano mezdo.

Kljub tem jasnim določbam je na železnici tisoče delavcev, ki ne dobe niti pare uvečane mezde ter žive v največji revščini in bedi. V dravski banovini je za celo vrsto delavcev, ki vrše manj odgovorna dela kot so dela na železnici, predvidena minimalna mezda Din 3.— na uro ali pri

8-urnem delavniku Din 24.—. Skrajno krivično je, da imajo železniški delavci celo po treh letih službe nižjo mezdo, da imamo na železnici delavce, ki imajo že po 6 let službe, pa imajo še vedno le Din 20.— na dan.

Železniška uprava se izgovarja na premale kredite in isto stanje bo ostalo v budžetnem letu 1938.-39., ako se v proračunu železniškega ministrstva kredit za delavske mezde ne zviša vsaj za 10% ter kredit za delavske mezde strogo loči od kredita za material.

Še nadalje se bo godila delavstvu krivica, ako ne bo železniško ministrstvo točno odredilo za posamezne kraje oni procent uvečane mezde, katerega mora dobiti sleherni delavec iz druginjskih razlogov.

V smislu teh dveh zahtev se mora popraviti načrt proračuna železniškega ministrstva, da se odpravi vsaj največje krivice in pomaga največjim revežem.

Priznanje stalnosti delavcem. Med tem, ko se pri prometu, v kurilnicah in delavnicah kolikor toliko redno imenuje delavce stalnim po preteku treh let neprekinjene službe, imamo pri progovnih sekcijah na tisoče delavcev, ki so že leta in leta pogodbeni, čeprav delavski pravilnik v členu 11. izrecno predvideva, da se smatra za pogodbenega delavca le oni, katerega se sprejme za izvršitev gotovega v naprej odrejenega dela, po dovršitvi istega pa mu služba preneha. Po 3, 4 pa tudi 7 let čakajo že ti »pogodbeni« delavci na priznanje stalnosti, ki bi jim omogočila sprejem v pokojninski fond in tako preiskrbo na starost. Vse dosedanje intervencije za normiranje stalnih mest pri progovnih sekcijah so bile brezuspešne, krediti se odredijo na podlagi stalnih mest in ker ta niso odredjena, je kredit prenizek ter mora vsako leto progovno delavstvo na brezplačne dopuste.

To nevzdržno stanje se mora iznesti povodom razprave železniškega proračuna v parlamentu in doseči garancijo, da se bo ta nedostatek s 1. aprilom 1938. odpravil ter vse delavce, ki imajo nad tri leta službe na železnici, prevedlo za stalne. To pa se do doseči le s povišanjem sedanjega števila stalnih mest delavstva na ono višino, ki odgovarja današnjemu staležu in s tem v zvezi seveda je treba tudi povišati kredit za mezde progovnega delavstva.

Delavski pokojninski sklad. Z uveljavljenjem delavskega pravilnika leta 1930. so bili ukinjeni prejšnji pokojninski fond delavstva ter je bilo uvedeno enotno starostno zavarovanje železniških delavcev za vso državo. Predpisi za to zavarovanje so izredno težki, saj predvidevajo pri delavcu pravo na začetno pokojnino šele po 12 letih in to v znesku Din 256.— mesečno brez vsakih doklad. Delavci so v prejšnje fonde plačevali v odgovarjajoči valuti prispevke ter je novi fond prevzel premoženje vseh prejšnjih fondov, ni pa prevzel obveznosti teh fondov napram delavcem. Edino za železniške delavce je predvideno, da morajo še enkrat plačati celotne prispevke za vse članstvo v prejšnjih fondih ter so tako starejši delavci obremenjeni z zneski, ki presegajo desettisoč, pa tudi osemnajsttisoč dinarjev. Vsem ostalim kategorijam se je prejšnje članstvo vštelo brez kakih doplačil, za

monopolske delavce je bilo v predlanskem proračunu odobreno Din 20.000.000 kot prispevek države za vračunanje prejšnjega članstva in jim ni treba ničesar doplačevati.

Ker je nesporno, da so delavci plačevali zadostne prispevke v prejšnje pokojninske fonde ter je država prevzela premoženje vseh teh fondov, je edino pravilno, da prevzame država tudi obveze likvidiranih fondov napram delavstvu in vračuna članstvo v teh fondih brez ponovnih doplačil od strani delavstva v novoustanovljeni fond.

To vprašanje se da rešiti s finančnim zakonom s tem, da se razveljavi v čl. 181. delavskega pravilnika določba, da morajo delavci plačati razliko med prejšnjimi in novo določenimi prispevki, železniškemu ministru pa odobri kredit v onem znesku, ki bi odgovarjal tedaj predpisanim naknadnim prispevkom in ta kredit enako kot pri monopolcih vplača kot ustanovna glavnica v novi delavski pokojninski sklad.

B) Nastavljenci

Všetje delavskih in dnevničarskih let za odmero pokojnine. Po zakonu iz leta 1923 so se vštela službena leta pred nastavitvijo za odmero pokojnine. Novi zakon iz leta 1931. pa je to ukinil in predvideva vštetje delavskih let za odmero pokojnine samo onim, ki so bili nastavljeni pred 1. septembrom 1923., vsem ostalim pa to ugodnost odvzema. Vsled te odredbe je prizadetih večje število železničarjev, ki so po starih predpisih, ki so veljali pred 1. junijem 1931. že imeli pravico na vračunanje delavskih let za pokojnino. Po razsodbi Državnega sveta uslužbenec z uveljavljenjem novega zakona ne sme priti v slabši položaj, kakor je bil po starem zakonu in tudi ne more izgubiti pravice, ki mu je pripadala na podlagi določb starega zakona. Okrog 300 uslužbencev je že danes prizadetih po novem zakonu. Imamo uslužbenca, ki so preje po 10, 20, da celo 30 let vršili službo v svojstvu delavca, vendar so izvrševali službo nastavljenca (sprevodnika, premikača, čuvaja itd.). Z nastavitvijo so izgubili vsa ta službena leta, kar je skrajno krivično in se mora nujno popraviti. Pretežna večina prizadetih se ne bi dala nastavitvi, ako bi mogla le slutiti, da bo čez par let izšel nov zakon, ki jim bo odvzel vse pridobljene pravice in jih kljub 20 ali več letni službi uvrstil med začetnike, ki ne morejo imeti nikake nade, da bodo enkrat dosegli polno pokojnino.

Zadoščenje za prestano trpljenje tekom zadnjih let in malenkostna odškodnina za prizadeto krivico se zamore vsem tem dati le s tem, da se s finančnim zakonom dopolni odredba § 258 tč. 3 zakona o državnem prometnem osebnju v toliko, da velja ta točka tudi za vse one železničarje, ki so bili nastavljeni v času od 1. septembra 1923. do 1. junija 1931. ter da se tem železničarjem vračuna prejšnja dnevničarska služba neoziraje se na odredbo § 121. zakona o državnem prometnem osebnju.

Ta določba finančnega zakona bi morala imeti seveda naknadno ve-

ljavnost, da bi se tako popravila prizadeta krivica tudi vsem tistim, ki so bili v tem času upokojeni.

Stalnost nastavljenecv. Zakon o državnem prometnem osebnju predvideva v § 107 premostitve »po službeni potrebi«. Znano je, da se izvrši na stotine in stotine premostitev pod krinko »službene potrebe«, kar povzroča državni blagajni letno milijonske izdatke, marsikatero družino pa razdvoji ali celo uniči. Premostitve »po službeni potrebi« imajo večkrat kazenski ali partizanski značaj in škodujejo tudi železniški upravi sami, ker je nemogoče pričakovati od uslužbenca, ki živi v večni bojazni pred premostitvijo, produktivnega dela. S to bojaznijo se tudi ne vzgajajo značaj, ker se hoče uslužbenec zaščititi pred premostitvijo s tem, da menaj barve in obrača plašč po vetru.

Naj se dopolni § 107. zakona z določbo, da se zamore premostiti železničarja po »službeni potrebi« le v slučaju disciplinskega prestopka ali pa tedaj, kadar se izpraznjeno mesto ne bi moglo zasesti na podlagi razpisa — torej s premostitvijo po prošnji.

Priznanje eksekutivne službe onim kategorijam, katerim je bila ista z zakonom iz leta 1931. odvzeta. Po zakonu iz leta 1923. so spadali med eksekutivno oseboje tudi postajenačelniki, prometni uradniki in zvančniki, kretniško osebje, revizorji, strojni mojstri, vozovni pregledniki in zapisovalci ter progovno osebje (nadzornik proge, desetarji in progovni čuvaji), novi zakon iz leta 1931. pa je vse te kategorije izločil ter predvidel za nje 30-letno neprekinjeno službo v svojstvu nastavljenca.

Nesporno je, da vse to osebje vrši eksekutivno službo ter se v večini držav smatra za eksekutivno, ki ima pravico na krajšo službeno dobo za dosego polne pokojnine.

Pravica, ki jim je bila odvzeta z zakonom iz leta 1931. se da popraviti s finančnim zakonom s tem, da se drugi odstavek § 117 dopolni z navedenimi kategorijami.

C) Upokojenci, miloščinariji, rentniki

Prevedba in izenačenje kronskih rentnikov. Leta 1927. so bile prevedene vse kronske pokojnine državnih in južnih železničarjev, niso pa bile prevedene kronske rente, na katerih prevedbo čakajo prizadeti rentniki in njih vdove sedaj že 11 let. Železniški minister je povodom debate o lanskem proračunu izrecno izjavil, da je treba te rente prevesti in da ima v to svrhu zasiguran zadosten kredit. Kljub temu pa rente do danes še niso prevedene ter se nahajajo kronski rentniki v nevzdržnem stanju vsled slučajne pomote, ki je bila narejena leta 1927., ko se je pri sestavi zakona o prevedbi kronskih pokojnin pomotoma izpustilo označbo »rentnik«.

Upravičena je torej zahteva kronskih rentnikov, da se kronske rente prevedejo naknadno z letom 1927., ko so se prevedle kronske pokojnine, da se te nekdane kronske rente valorizirajo, to je izplačujejo v takih zneskih, da bodo odgovarjale današnjim druginjskim razmeram.

Izenačenje staroupokojevcev. — Vse evropske države so že davno izvršile izenačenje staroupokojevcev na podlagi novih zakonov ter priznale tudi staroupokojevcev pokojnine, ki odgovarjajo draginjskim razmeram v dotični državi. Le Jugoslavija tega vprašanja še ni rešila in prejemajo staroupokojevci še vedno nizke pokojnine, ki so jim bile odrejane pred letom 1923. in to kljub obljubam najmerodajnejših državnih funkcionarjev, ki so že lansko leto obljubili, da bodo to vprašanje uredili. Da se končno spravi s sveta ta madež je nujno potrebno s finančnim zakonom pooblastiti finančnega ministra, da v sporazumu z resornimi ministri izda zakon o izenačenju staroupokojevcev, za kar je potreba že sedaj odrediti potreben kredit, da ne bo ostal zakon le na papirju, marveč se bo tudi dejansko izvedel.

Priznanje primernih doklad miloščinarjem in rodbinskih doklad upokojenim delavcem. Še vedno žive bivši železničarji, ki so služili na železnici vse dotlej, dokler niso popolnoma obnemogli in postali nesposobni za službo. Prejšnja uprava jim je priznala malenkostne miloščine, h katerim dobivajo še doklado po Din 2.— dnevno, tako, da dobe morda do 100 dinarjev na mesec in so obsojeni na beračenje.

Vsem delavcem pa, ki so upokojeni po določbah pravilnikov iz leta 1930. in 1933., se izplačuje le osnovna pokojnina brez vsake doklade za otroke in je tako narejena edino za nje izjema, da ne dobe rodbinskih doklad, ki so priznane vsem ostalim upokojenim.

Kakor miloščine tako tudi penzije delavcev ne zadostujejo za preživljanje družin ter naj se prizna miloščinarjem primerno draginjsko doklado, po letu 1930. upokojenim delavcem pa rodbinsko doklado.

Skupščine bolniškega fonda

Oblastna skupščina bolniškega fonda za ljubljansko direkcijo se vrši v nedeljo, dne 20. februarja 1938, glavna skupščina bolniškega fonda v Beogradu pa se vrši v nedeljo in ponedeljek, dne 20. in 21. marca 1938. Na ljubljanski skupščini se bodo obravnavala poročila dosedanjih odborov ter sprejel proračun za prihodnje leto, izvolili novi upravni in nadzorni odbor ter delegati za Beograd, na kar bodo obravnavani samostojni predlogi skupščinarjev.

Že v zadnji številki smo podčrtali, da je glavna zahteva novoizvoljenih skupščinarjev iz vrst okoli »Ujedinjenega Železničarja«, da se železničarski bolniški fond osamosvoji iz rok delodajalca, ki sedaj sam vse odloča in nadzoruje ter lahko razveljavi tudi popolnoma soglasen sklep. Dokler se ne doseže samouprave, so razne skupščine le posvetovalen organ, ki zamorejo staviti predloge in želje, o njih pa odloča železniška uprava sama. Vendar so tako izvoljeni skupščinarji, kakor tudi dosednji upravni odbor stavili vrsto samostojnih predlogov za skupščino, katere objavljamo v informacijo našim naročnikom:

I.

Uvedejo naj se proporcije volitve, da pridejo do veljave tudi manjše skupine. Sedanji večinski sistem se mora zavreči, ker je zastarel in ne odgovarja načelom demokracije.

II.

Oblastnim upravam bolniškega fonda naj se da čim večjo finančno samostojnost, da bodo same razpolagale s prispevki članov in z dotacijo, ki jo po § 43 naredbe mora dati uprava.

III.

Vsem članom bolniškega fonda naj se vrne aktivna in pasivna volilna pravica.

IV.

Porodniške podpore naj se zvišajo od sedanjih din 200 na polovico mesečnih dohodkov, najmanj pa na din 500. Da pa dosežemo

D) Splošne zahteve

Ukinjenje 1%-nega doplačila k uslužbenskemu davku. Za vse nastavljence velja še vedno določba finančnega zakona za leto 1934.-35., glasom katere morajo vsi plačevati posebno 1% doplačilo od brutto prejemkov k uslužbenskemu davku. Ta davek je bil utemeljen z izredno slabim gospodarskim stanjem, da so se tako dosegli višji dohodki in uravnovešanje v državnem budžetu. Letos pa se povdarja, da so državni dohodki ogromno porasli. Ker je bil gornji davek uveden le v svrhu zvišanja državnih dohodkov v času, ko so bili ti izredno nizki, danes pa so državni blagajni zagarantirani sto in sto milijonski novi dohodki, naj se s finančnim zakonom za leto 1938.-39. ta izredni davek ukine.

Kuluk. V več banovinah je ukinjeno pobiranje kuluka, katerega danes tudi že velik del občin več ne predpisuje. Kljub temu pa se kuluk še vedno pobira od državnih nameščencev, upokojevcev in delavcev z motivacijo, da je tozadevna odredba o odkupnini za osebno delo na banovinskih cestah za državne nameščence še vedno v veljavi ter se zamore odtegotvanje kuluka ukiniti šele tedaj, ko bo ta odredba ukinjena ali vsaj spremenjena. Naj se s finančnim zakonom ta odredba dopolni v toliko, da se v onih krajih, kjer je kuluk za privatnike že ukinjen, ukinja ubiranje kuluka tudi od državnih uslužbencev.

Dolga je še vrsta želja železničarjev, aktivnih kot upokojenih in med njimi je še mnogo zahtev, ki bi jih bilo potreba nujno rešiti. Navedli smo le najnujnejše, ki ne trpe odlaganja. Vsako odlaganje rešitve rednih upravičenih zahtev bo težko prizadelo osobe, od odlaganja pa tudi ne bo imela koristi železniška uprava, marveč kvečjemu škodo.

delno kritje teh zvišenih dajatev, naj se ukine sklep glavnega upravnega odbora C. U. O. br. 1299/28 od 5. 11. 1928 in vsa povračila, ki so se dajala na osnovi tega odloka.

V.

Zidava dependanse na Golniku za tuberkulozne bolnike naj se pospeši tako, da bodo vse predpriprave končane do konca aprila in da se bode z zidavo začelo že začetkom maja, ker je bilo dosedanje zavlacavanje le v škodo fonda in članstva. (Dnevna škoda pri 60 posteljah znaša nad 800 din).

VI.

Odobri naj se zdravljenje tuberkuloznih rodbinskih članov do popolne ozdravitve na račun bolniškega fonda.

VII.

Ukine naj se tolmačenje ministrstva za socialno politiko, priobčeno pod CU br. 7077/36 z dne 18. dec. 1936, ki se glasi: Prema tački 2 § 7 zakona o bolnicama humanitarni železniški fondovi plačajo bolničke troškove za svoje osigurane članove. U slučaju, da je specijalnim pravilom propisan maksimum vremena za bolničko lečenje članova fonda i da je ovo iscrpljeno, bolnički troškovi imaju pasti na teret samoga člana porodice.

§ 8 zakona o bolnicama ne može se primiti u ovom slučaju, jer se i ovaj zakonski propis poziva na § 7 zakona o bolnicama, kao na specijalni zakon, te se prvenstveno imaju primenjivati odredbe ovoga zakona.

Analogni slučaj postoji kod članova ureda za osiguranje radnika. Prema stavu 2 § 4 zakona o osiguranju radnika, ured plača bolničke troškove za članove porodice osiguranog radnika za 28 dana, a za dalje vreme bolnički troškovi padaju na teret osiguranoga člana.

To so predlogi, ki so jih stavili novoizvoljeni delegati. Oblastni u-

pravni odbor pa je predložil skupščini tele predloge:

I.

V čl. 15 pravilnika za zdravniško službo bolniškega fonda je predviden poseben honorar, katerega dobi železniški zdravnik za svojo službo na progi; ta honorar odloča glavni upravni odbor bolniškega fonda. Z odlokom CU je glavni odbor bolniškega fonda odredil, da se priznava zdravnikom za kurativno službo na progi od vsakega dodeljenega kilometra proge honorar Din 30.

Ta honorar je za sedanje razmere prenizko odmerjen. Ako vzamemo v obzir, da mora poedini honorarni prometni zdravnik potovati zaradi obiska obolelega člana na njegovem domu tudi do 30 km daleč in isto razdaljo nazaj, je jasno, da zamudi zdravnik v takem primeru vsaj pol dne, če ne že ves dan. Pri tem moramo upoštevati tudi čisto neugodne vlakovne veze in težke terenske razmere.

Da bi se zadovoljilo tako potrebe članstva bolniškega fonda kakor tudi upravičene želje zdravnikov, predlagamo, da se progovnim prometnim zdravnikom zviša sedanji honorar od 30 na 60 din za 1 km dodeljene proge. To povišanje bi znašalo približno 40.000 dinarjev, kar ni nesprejemljivo breme za oblastno upravo, pomenilo pa bi korak naprej v higiensko kurativni službi našega fonda v korist članstva.

II.

Čl. 69 pravilnika bolniškega fonda naj se spopolni z določbo, da sme oblastni upravni odbor na člana odpadajoči del oskrbnine (za razna zdravljenja) kreditirati in izterjati v obrokih.

III.

Železničarji in njihovi rodbinski člani se mnogo poslužujejo protituberkuloznih disperzerjev. Glavna skupščina naj odobri za nje enkratni prispevek Din 10.000, ki je za ta namen postavljen v proračunu ljubljanske oblastne uprave.

Sigurno je, da bodo eni kot drugi predlogi v ljubljanski skupščini sprejeti, upravičeno pa se bojimo — so deč po dosedanjih izkušnjah — da jih bo doletela na glavni skupščini že druga usoda, v kolikor pa bodo pasirali tudi glavno skupščino, bo njih usoda odvisna od razpoloženja delodajalca.

Iz vrst železničarjev je prejemale naše uredništvo večkrat pritožbe o postopanju zdravnikov zlasti glede rodbinskih članov in glede predpisovanja zdravil. Gotovo bodo pritožbe iznešene tudi na skupščini sami ter naj novi upravni odbor poskrbi, da se nedostatki odstranijo in da bo sleherni železničar, pa čeprav je navaden pogodben delavec, z zaupanjem šel k zdravniku v zavesti, da bo zdravnik ukrenil za njega vse, kar je potrebno. Čim se tako zaupanje ustvari, bo imel od tega korist ne samo železničar, marveč tudi fond in železniška uprava sama.

Izredni občni zbor železničarske nabavljalne zadruga

V nedeljo, dne 23. januarja se je vršil izredni občni zbor, katerega se je udeležilo ob otvoritvi 139 delegatov in približno 100 članov, ki so spremljali potek občnega zbora na galeriji kot poslušalci.

Takoj po otvoritvi je predlagal delegat Zemlja spremembo dnevnega reda v tem pravcu, da bi se razpravljalo najprej o poročilu komisije, ki je pregledala poslovanje bivše mesarije, nato pravilnik o volitvah delegatov, točka glede novih pravil zadruga pa naj se odstavi z dnevnega reda, ker je bil delegatom predlog dostavljen komaj par dni pred občnim zborom, tako, da ga niso mogli preštudirati in tudi ne zaslišati mnenja članstva. Ker je čas še dve leti za spremembo pravil, naj se tako važna zadeva ne forsira kar čez noč, marveč rešuje po točni obravnavi, da bodo zamogli tudi člani dati svoje predloge in nasvete. Pri glasovanju je bil seveda ta predlog s 101 : 38 glasovom odklonjen.

Obravnaval se je na nov pravilnik o delegatskih volitvah, ki je bil v glavnem sprejet tako, kot ga je predlagala dosedanja uprava Nabavljalne zadruga ter so bile upoštevane le malenkostne spremembe tako na primer, da se zniža predpisana nakupna vsota na Din 4000 odtosno Din 2000, da ima dotični član poleg aktivne tudi pasivno volilno pravico. Opozicija je sicer predlagala črtanje teh omejitev, vendar je bil predlog večine sprejet s 53 : 38 glasovi.

Enako je bil odklonjen predlog opozicije, da bi se rezultat volitev ugotovil takoj na krajevnem volišču, pač pa je bilo sklenjeno, da se glavnega skrutinija lahko udeleže predstavniki vseh v Ljubljani vložnih kandidatnih list. Odklonjen je bil tudi predlog opozicije, da mora vsak član voliti osebno ter so možne tudi v bodoče posredne volitve (zbiranje glasovnic), sprejet je bil le predlog, da se morajo vršiti volitve na nedeljo in trajati najmanj 10 ur.

Večina je tudi odklonila predlog, da bi se vršile volitve novih delegatov pred občnim zborom in je v pravilniku predvideno, da se morajo vršiti volitve delegatov v roku dveh mesecev po občnem zboru.

Opozicija je odločno nastopila za garantiranje volilne svobode, da bi

tako zaščitila člane iz vrst delavstva in nižjih uslužbencev pred šikanacijami in ko ni uspela, da bi moral vsak član sam osebno voliti je dosegla, da je bil sprejet sledeči sklep:

»Onega, kogar se zaloti, da bi zlorabljal pooblastila ali zlorabljal starejšinsko oblast odtosno podpisal več kandidatnih list, kar bi povzročilo pri glavnem volilnem odboru razveljavljenje istih, mora upravni odbor izključiti iz zadruga ali pa kaznovati z izgubo volilne pravice za dobo šestih let.«

Tudi vprašanje pravil je bilo že v naprej dogovorjena zadeva delegatov iz zvezarskih vrst. Ker je zahteva opozicije, da se to vprašanje odgodi do prihodnjega občnega zbora, naletela na gluha ušesa, je zastopnik opozicije izjavil, da odklanja odgovornost za ta pravila ter da opozicija pri razpravi o istih ne bo sodelovala, ker vidi, da je večina trdno odločena sprejeti tekst pravil neoziraje se na posledice, ki bodo vsled nejasnosti in našim razmeram neodgovarjajočih določb brezpogojno nastale.

To za zadrugo najvažnejše vprašanje je večina rešila v dobri uri in že iz te hitrosti si bodo člani lahko naredili sodbo, kako »vestno« so delegati večine razmotrivali in sklepali. Bili so glasovalna mašina, ki je glasovala po dobljenih direktivah, za kar bo gotovo prejela nagrado od svojih »delodajalcev«.

Nato je prišlo na vrsto poročilo komisije glede mesarije. Nad 20 strani dolgo poročilo je vzbudilo občo pozornost ter je nato predsednik zadruga ugotovil, da je bilo točno poročilo o neuspehu mesarije podano že leta 1935. Niti upravni odbor, pa tudi kak drug posameznik ni imel iz mesarije niti pare koristi ter so neuspeha krivi le temni elementi. Da je bilo vse v redu sledi tudi iz revizije saveza, ki je ugotovila, da je knjigovodstvo odgovarjalo.

Zadr. Čerček je za sebe ugotovil, da je na raznih sejah pravočasno predlagal, da naj se mesarija opusti, zamerja pa komisiji, da ga ni v zadevi mesarije zaslišala, ker je imel opravka z mesnim oddelkom.

Predsednik komisije je ugotovil, da je savezni revizor sicer izjavil, da je knjigovodstvo zadruga same v

Akcija železničarskih radnika za osnovna prava

Već decenijama borili su se železničarski radnici, zajedno sa ostalim radnicima i cijelom radničkom klasom, da im se priznaju najosnovnija prava: da se organiziraju, da kolektivno zaštite stečene tekovine i da se bore za nove. Morali su voditi tešku borbu, dok su konačno izvojevali u bivšoj Austriji, preko svih napora i žrtava, jaku železničarsku organizaciju i takvu organizaciju su prenijeli također u Jugoslaviju.

Predstavnici klasne železničarske organizacije posvećivali su najveću pažnju omladini, železničaru, koji je nastupio kao običan radnik na službu kod željeznice. Brinuli su se da se također uvede i svrsta u redove boraca, osposobljavali ga u organizacionom poslu, da prosvjećen i klasno svijestan zauzme mjesto u svojoj organizaciji od svoga starog druga, koji odlazi u penziju. Mnoge tekovine su železničarski radnici izvojevali preko svoje organizacije i poboljšali položaj svih radnika na željeznicama.

Ovo nije išlo u račun željezničkoj upravi. Ona je najprije pokušala pocijepati železničarske radnike i na taj način ih oslabiti. Mnogi železničarski radnici su se povelili za primamljivim obećanjima. I danas ne samo da ima svoju zasebnu organizaciju svaka kategorija radnika, nego železničarski radnici nemaju gotovo uopće organizacije. Ovu dvojaku akciju železničarske uprave osjetili su najviše i jedino železničarski radnici. Sve što su tokom godina izvojevali, uslijed ova dva faktora, izgubili su od svojih ranije izvojevanih prava, zasnivanih na ranijim zakonima i pravilnicima, koji su se postepeno ukidali (mijenjali), usporedo kako su slabile naše snage.

Železničarski radnici se bude. Oni traže svoja osnovna građanska prava; oni su složni, iako je rascjepkanost u mnogome kočila, da nisu već ranije započeto djelo dovršili. Ali ni sada se pretplatnicima »Ujedinjenog Železničara« nije dala mogućnost da istaknu svoje zahtjeve na konferenciji, jer se nije održala. Uslijed toga prinuđeni su da se posluže štampom (radničkim listovima) i da kažu svim odlučujućim faktorima, svima narodnim poslanicima i senatorima, železničkoj upravi i cijeloj javnosti, šta zahtijevaju. Zahtjevi, koje postavljaju, hitne su prirode.

Oni, koji odlučuju sudbinom železničara, treba da znadu da nezadovoljan, a često i gladan radnik, ne može biti dobar temelj, a budu li se željeznice oslanjale na slabe temelje, srozat će se prije ili kasnije, a

zvornem redu, da pa je knjigovodstvo mesnega oddelka brez vsake vrednosti, ker se sploh ni vodila knjiga proizvodnje mesnih izdelkov in je tako vsaka kontrola onemogućena. Kljub tej ugotovitvi pa vodstvo zadruga nedostatka ni odpravilo.

Po daljšem razpravljanju je predlagal zadr. Ogrinc, da se vse one zadružnike iz upravnega in nadzornega odbora, ki so bili v odboru mesarije v času, ko je nastala zguba, izključi iz odborov in zadruga ter jim predpiše v povračilo vso zgubo mesnega oddelka, ki znaša še danes Din 202.000.—

Zadr. Muravs iz Maribora je nastopil proti temu predlogu z motivacijo, da dokler sodnija ni koga od teli obsodila tudi ni povoda za izključitev in povračilo škode.

Proti predlogu zadr. Ogrinca je nastopil tudi zadr. Sovre, ki je predlagal, da naj občni zbor sklene pozvati vse one, ki bi bili po prečitanih poročilih prizadeti, da vložijo proti g. Marčunu tožbo in da se tako zadeva pred sodiščem razčisti. Zadr. Ogrinc je ponovno zahteval za svoj predlog poimensko glasovanje in je ta predlog seveda s 65 : 35 glasovi propadel, zadr. Sovre pa je takoj na to

čisti višak prihoda dovest će se u pitanje. Ako se rana ili bolest počne liječiti u prvom početku, ozdravljenje slijedi brzo i jeftino je, a skoro je stopostotno uspješno. Ako se rana pusti da se ognoji i otruje, ako se počne bolesnika liječiti, kad je bolest u zadnjem stadiju, onda je sav trošak za lijekove i liječnika uzaludan, preostane nam još jedino oplakivanje pokojnika.

Ako hoćemo zdrave i uredjene željeznice, zahtijevamo također za železničare takove životne prilike, da budu s veseljem i zadovoljstvom radili za željezničku upravu, a ti su zahtjevi: da se postojeći zakoni, pravilnici i uredbe izvršavaju do zadnjeg slova, a time i oni retci, koji govore o pravima železničara; da se ti zahtjevi sprovedu, mora se priznati također stalnost svim radnicima koji su na željeznici tri godine, a ako ih uprava željeznice vodi kao privremene, da se ukine neplaćeni dopust, kojeg pravilnik nigdje ne predviđa, a mora se radniku, kao i imenovanom osoblju zagaranirati redovno iskorištavanje godišnjeg odmora; da se ne krši **osam satno radno vrijeme; da se primjenjuje postojeće i važeće socijalno zakonodavstvo za sve radnike u državi, pa i na željeznici;** da se postojeći pravilnici prilagode tome zakonodavstvu; da se raspišu izbori za radničke povjerenike; da se penzionom i bolesničkom fondu prizna potpuna samouprava; da se sprovede i uredi osiguranje za slučaj neuposlenosti; da se odstrane i isprave sve nepravde, koje su učinjene železničarima u posljednjih deset do petnaest godina; da se u vezi time ispravi pravilnik o radnicima u toku, da se zagaranira svakom radniku automatsko unapredjenje po godinama službe i da mu se prizna sve godine službe u račun za odmjernu penziju; da se ukine u pravilniku predviđena uvećana dnevnicca, a da se zagaranira radniku — početniku — primjerna zadovoljavajuća plaća; **da se ukine naknadna uplata za radnički penzioni fond;** da se železničarima zagaranira stalnost i da se dokine praksa »premještenja po potrebi službe«; da premještenja ostanu na snazi samo na vlastitu želju službenika, a upražnjena mjesta neka se popunjuju putem raspisa; da se riješe što prije pravedni zahtjevi penzionera, milostinara i rentijera, Krunske rentijere da se naknadno sprovede sa 1927 godinom u dinarske i da se sve starorentnike i penzionere uskladi sa sada postojećim skalama penzionog fonda; da se železničarima omogući čovjeku dostojan život, jer su tokom zadnjih godina reducirane

svoj predlog glede sodnijskega razčiščenja tudi umaknil. Razprava o mesariji pa z zaključkom občnega zbora ni bila končana, ker so zadržarji odločno zahtevali definitivno razčiščenje zadeve in tako je upravni odbor na svoji prvi seji po občnem zboru sklenil pozvati vse one, ki so po obdobjih na izrednem občnem zboru prizadeti, da vložijo tožbo, da se tako zadeva končno javno sodnijsko razčisti.

Izredni občni zbor zadruga je za nami. Akcijski odbor je nastopal skrajno umerjeno tako v javnosti (strokovnih glasilih), kakor tudi na občnem zboru samem. Uverjeni smo bili, da bo zvezarska večina uvide-la, da preglasovanje škoduje in da bo na res pametne predloge opozicije pristala, da se tako zasigura za drugi nadaljnji razvoj. Po poteku občnega zbora sodeči, smatra gotova gospoda v zvezarskih vrstah — obstojajo pa že danes častne izjeme — da je Nabavljalna zadruga njihova domena, v kateri imajo odločati le oni sami. Ne želimo boja, ker vemo, da vsak boj povzroči nepotrebne izgube, vsled tega naslavljamo še danes na sedanjo večino apel: spreglejte pravočasno v interesu zadruga in vseh zadrugarjev.

željezničarima plaće i dodatci, te da se sa prvim (1.) aprilom obesprave te redukcije, a da se povrate prijašnje veće plaće; da se pravilnici o sporednim prinaldžnostima prilagode današnjim razmjerima i potrebama željezničke službe i neka se kod većine odstete ne pravi razlike medju radnicima i imenovanom osoblju, već neka se za jednaki rad dadu i jednake sporedne plaće; da se brojno stanje osoblja popuni, kako bi odgovaralo potrebama rada u radionicama, ložnicama i sekcijama, kako bi svi željezničari, koji su navršili godine službe, mogli ići u penziju; da se uloži za fond za osiguranje za starost plaćaju u postotcima od osnovne plaće, a da država dae temeljnu glavnicu za taj radnički fond!

Osigurajte železničarima slobodu organizovanja! Ukinite te uredbe, koje slobodu organizacije ometaju i čine je ovisnom od poslodavca!

Zemaljska konferencija železničara

Projektirana zemaljska konferencija za polovicu januara o. g., na kojoj su delegati iz cijele zemlje trebali da izjadaju svoje nevolje i iznesu svoje potrebe i želje, nije mogla biti održana. Razlozi neodržanja konferencije nalaze se izvan okvira volje priredjivača, koji su imali samo najbolje namjere. Smatrali su, da železničari imaju barem to pravo, da na jedan legalan i kulturn način iznesu svoja gledišta kao na uredjenje svojeg radnog odnosa tako i same željezničke službe, ali je ispalo drugačije. Njihovo je, da čuvaju milijardsku željezničku imovinu, da se brinu za bezbednost milijardске vrijednosti željeznici povjerene robe, za životnu sigurnost hiljade i hiljade putnika, ali ne i da ukažu prstom na obezbedjenje svoje i svojih familija. Oni, koji su konferenciju onemogućili, učinili su vrlo lošu uslugu jednoj korisnoj stvari.

Za konferenciju vladao je velik interes. To je i razumljivo. Njenim održavanjem bila bi pružena mogućnost, da se — prvi puta nakon deset godina — opet čuje riječ predstavnika železničara iz cijele zemlje. A oni si imaju toliko toga za reći! Naporna i odgovorna služba s

Organizacije, koje su ovisne od poslodavca i koje mogu da postoje samo po njegovoj dobroj volji, ne mogu koristiti radništvu, jer su prisiljene da rade tako, da sa svojim radom ne padnu u nemilost poslodavca.

Željezničar danas ne može postavljati svoje zahtjeve u takvim organizacijama, jer je u njima stavljen u red vojnika po disciplini. Za vojnika je dužna vojna vlast da se brine za hranu, odjeću i stan, a željeznička uprava ne preuzima te obaveze na sebe prema nižim kategorijama železničara. Željeznička uprava lako vara sebe i javnost sa prividnim zadovoljstvom, koje vlada medju železničarima, no čim dulje bude trajalo to »prividno zadovoljstvo«, diktirano skućenjem slobode organizovanja, tim teže će biti posljedice. Prema tome, ako želite dobro ustanova i železničarima, vratite im slobodu organizovanja!

jedne, nedovoljne nagrade s druge strane čine položaj železničara jednim od najtežih, kojem treba tražiti olakšanje. To u toliko više, jer se na veliko objavljuju pozitivni rezultati u željezničkim finansijama, o viškovima izmedju prihoda i rashoda, pa kad je tako, onda imade i uslova, da se olakšanje postigne. Olakšanje položaja železničara nameće se imperativno. Skupoća raste svakodnevno, njen porast stvara sve veći jaz izmedju onog što se ima i onog što se treba, životne teškoće postaju svakog dana veće. Željezničari traže tome lijeka i to — samo to — žele da istaknu.

Oni, koji su onemogućili održavanje konferencije, učinili su to — valjda — zato, što su i sami upućeni u to stanje železničara, koji — radi toga — imaju pravo očekivati, da će se nastojati njihove životne tegobe odstraniti.

Poduzimanje najhitnijih mjera u tome pravcu nije samo u interesu životnog održanja železničkih službenika i radnika, nego i same željeznice. Uredan saobraćaj mogu da vrše samo moralno i materijalno obezbedjeni železničari.

Skupština Bolesničkog fonda

Za 20. o. mj. sazvana je redovna godišnja skupština skupštinaru Bolesničkog fonda, koju treba da posjeti 50 izabranih i 50 imenovanih delegata, međjutim još uvijek se nezna koji su ti delegati, pa im slijedom toga nisu još upućeni ni pozivi ni izvještaji, o kojima će na skupštini raspravljati. Propis iz Pravilnika Bolesničkog fonda jasno određuje, da se pozivi kao i izvještaji imaju dostaviti delegatima najmanje 15 dana prije sastanka skupštine, ali istome nije udovoljeno.

Navodno se iza kulisa nešto sprema. Kao što je izborna borba bila zamršena, tako će i skupština biti njezina fata morgana. Upućeni tvrde,

da većina, koja je pobijedila u izborima, nije bila stvarna opozicija u Nacionalnom udruženju železničara, nego samo fingirana sa svrhom, da se bućnim parolama ipak dobije većina. Ta verzija će biti vjerojatna, jer su mnogo od tih »opozicionalaca« i ranije sjedili u Bolesničkom fondu kao predstavnici Udruženja. Neke koristi železničari od njih nisu imali niti će je sada imati. Može nam se desiti, da će se opet uvesti crvene knjižice za lijekove, da će se sniziti hranarina, bremzati gradnju bolnice i t. d.

Živi bili pa vidjeli šta će se iz svega toga izroditi.

Skupština radničkog penzionog fonda u Zagrebu

Na dan 16. decembra 1937 održana je u Zagrebu redovna skupština delegata Penzionog fonda za radnike, kojoj je prisustvovalo 16 biranih delegata, a koje su izabrali radnici sekcijskog sreza u Delnicama. Skupština je trajala od 10 do 11 sati i rešila sve predmete, odnoseće se na 5476 članova.

Izvještaj je podnio oblasni upravnik. Broj članova ostao je isti kao i ranijih godina, a to radi toga, jer je zabranjeno primati radnike u status stalnih radnika, pa time i u Penzioni fond. Uslijed toga fond trpi štetu, jer mu se smanjuje članska glavnicca. Najmanje se primaju sekcijški radnici. U god. 1936-1937. postignut je izmedju primanja i izdavanja višak od Din 1.701.310.08, koji je uz 5% kamate uložen u Hipotekarnu banku. Saobraćajna ustanova ne plaća svoj dio prinosa, a to navodno zato, što

od osnutka fonda još ni jedna glavna skupština nije održana u Beogradu. Izdatci fonda su u stalnom porastu. Na koncu skupštinarima su predložena dva predloga:

1.) da se odijeli podjeljivanje stalnosti od članstva u Penzionom fondu, t. j. da se u Fond mogu primati i oni radnici, koji još nisu proglašeni stalnima i 2.) da se pravo na penziju stiče nakon 9 godina, a pravo porodice nakon 5 godina članstva u Fondu.

Ostali detalji sa te skupštine nisu nam poznati. Dali će od donešenih zaključaka biti nekih realnih koristi za radništvo tek će se vidjeti.

Knjige „Cankarjeve družbe“

so najlepše in najcenejše od vseh slovenskih ljudskih založb

Zimnica za železničare

Još tamo u septembru i oktobru p. g. platili su železničari svoj kvantum ugljena, koji im pripada po Pravilniku o sporednim prinaldžnostima, ali ga još ni danas nisu dobili. Na intervencije odgovara se: »Ugljen je naručen, nastojat ćemo da ga čim prije dobijete« itd. Ugljena još uvijek nema! U nedostatku drugih argumenata, jednom službeniku, koji je ugrirao plaćeni ugljen, bilo je rečeno: »Budite sretni da je blaga zima«. Kao da se je g. činovnik dogovorio sa bogom i — kad već nema ugljena — neka ne bude ni oštre zime. Zbilja je dobar taj bog, a još bolji onaj činovnik, koji je uspostavio s njime vezu.

Neki su počeli apstrahirati od ugljena, kojeg se ne može dobiti ni za novac, pa su se utekli zadržati u nadi, da će preko nje doći do jeftinih drva. Ali i tu su doživjeli razočaranja. Zadruga je učinila predbilježbe, a istovremeno podigla cijene drvima tako, da je naručiteljima — kad su saznali za obrat situacije — i bez drva postalo vruće.

Železničari šta sada? Režijskog ugljena nema, Zadruga drva neda i nema! Hoće li g. Bog do kraja ostati pravdoljubiv i sprečiti dolazak zime u naše krajeve?

Železničar.

Izbori delegata za Konzumnu zadrugu u Zagrebu

Ovi izbori raspisani su za 28. febr. i 1. marta o. g. u svim zadrugnim jedinicama. To su inače redovni izbori. U njihovom raspisu nema ništa neobično. Kao kuriozum treba posmatrati samo ulogu nacionalnog udruženja železničara i njegovih članova. Pored zvanične liste, koju je postavilo udruženje, u izbore polazi i opozicija udruženja. Opetuje se slika izbora za Bolesnički fond, u kojima je opozicija istakla listu »nezadovoljnih članova« i — pobijedila. I u izbore za Zadrugu opozicija postavlja listu »nezadovoljnih zadrugara«, ali u izbornu borbu ulazi još i sa raznim drugim parolama: U Zagrebu predstavlja se hrvatskom, u Srpskim Moravicama srpskom, u Lici ličkom itd. To je prizor čistog špekulanstva. Kako sa dosadanjim radom vodstva Zadruga skoro nitko nije zadovoljan, to je razumljivo, da će »nezadovoljnih zadrugara« biti većina, ali je veliko pitanje: da li ti kandidati viču

na zadrugu radi zadrugara ili radi — sebe!? Po svemu se čini, da i ovdje, kao i na stotine drugih mjesta, ne laje pseto sela radi, nego sebe radi. Doći do jaslara pod svaku cijenu, a kad si tu, drži se obim rukama i ne pušta. —

Stručna udruženja železničara zajedno sa koaliranim radnicima sa žalenjem gledaju na tu borbu nikogovića. Nastojati će, da složnim nastupom pariraju ovu hajku na svoju ustanovu, koja je još uvijek u izgradivanju, a koja im je sada — u teškim životnim prilikama — potrebna nego ikada. Namjere bukača i špekulanata su prozriive! Oni nisu nikada ništa stvorili za dobro železničara, pa to ne će ni u Zadrugi. Odlučnom akcijom organizovanih i svijesnih železničara treba spriječiti, da se radi bolesnih ambicija pojedinaca ova tekovina upropasti.

Zadrugar.

Suton nacionalnog udruženja železničara

Sve do prošle godine nacionalno udruženje železničara prezrivo se obnosilo prema ostalim železničarskim grupacijama. Ono je na njih gledalo sa visoka i isticalo svoju supremaciju sa 35 do 40.000 članova. Medjutim sva ta snaga podbočena je staklenim nogama, koje sve više pucaju. Udruženje nacionalnih železničara prestaje da bude glavni reprezentant železničara, ono počinje igrati posve sporednu ulogu. U pro-

šlim izborima za Bolesnički fond udruženje je ostalo u velikoj manjini prema ostalim železničarskim grupacijama, a svaki dalnji izbori slistiti će ga još više. Pored 35—40.000 članova udruženje je moglo sakupiti — pored svih metoda prisiljavanja — jedva oko 25.000 glasača, a druge grupacije okupile su ih preko 30.000. Udruženje, dakle, nije više jedini i najveći reprezentant železničara.

—(—)

Dopisi

Rogatec.

Malo se oglašamo iz našega kraja, ker skušamo vse naše težave rešavati službenim potom. Včasih uspemo, največkrat pa se nas potolaži s »pomanjkanjem kredita« ali kakim sličnim izgovorom, ki je na železnici zadnje čase že v navadi. Eno vprašanje pa hočemo le objaviti v našem listu. Pravilniki predpisujejo, da ima delavec pravico na redni letni dopust in nikjer ne pišejo, da je ta dopust odvisen od kredita ali nadomestnika, marveč predvideva pravilnik, da je to zagantirana pravica delavca. — Kljub opetovanim prošnjam, pa imamo pri nas slučaje, da delavec dopusta tekom leta ni mogel dobiti in koncem leta pa se mu je reklo, da bi ga lahko že zdavnaj izrabil ter je njegova krivda, da mu je dopust zapadel.

Želja nas delavcev je, da nadrejene oblasti poskrbe, da se bo dopust res med letom podelil, saj je to edina pravica, ki nam je še ostala od pravic, ki smo jih živjeli pod južno železnico.

Celje.

Osobje strojne stanice mora večkrat nadomeščati v kurilniški izpostavi v Velenju, kar velja zlasti za kurjače. Vsi ti pa ne dobe za substi-

tuiranje v Velenju nobenih dnevnic z izgovorom, da je tako za strojno stanico v Celju, kakor za izpostavo v Velenju eden in isti šef. Ker torej služijo istemu šefu, da jim dnevnic ne pripadajo. Ne vemo, kdo je bil tako ameten, da je ogruntal tako modrost, ker pravilnik o sporednih prinaldžnostih točno predvideva, da pripada dnevnic za vsako nadomestovanje odnosno službeno potovanje iz mesta stalnega službovanja, ako je kraj novega službovanja oddaljen nad 2 kilometra. Nikjer ne govori pravilnik o enem in istem šefu. Velenje je oddaljeno od Celja 38 kilometrov in po obstoječem pravilniku ima substitut pravico do dnevnice. Prosimo mašinski oddelek, da to zadevo razčisti in prizadetim železničarjem pripadajoče dnevnic za nazaj izplača.

Celje.

Naročniki lista, ki smo člani ljubljanskega podpornega in pogrebnege društva vprašujemo, zakaj se ne skliče občni zbor tega društva. Lansko leto rednega občnega zbora ni bilo in sedaj v prvi polovici februarja tudi še nismo bili obveščeni, da je občni zbor sklican. Politična oblast je po društvenem zakonu dolžna nadzorovati, da se društvena pravila spolnjujejo. V društvenih pravilih pa je

predvideno, da se mora vršiti občni zbor redno vsako leto. Če društveni odbor ne smatra za potrebno, sklicati občnega zbora, naj ukrene pristojna oblast, da se bo občni zbor čimpreje vršil. Toliko se piše o stanju v društvu in nevarnostih, ki groze delavstvu, da je nujno, potrebno, da k tem

vprašanjem zavzamejo stališče novozvoljeni delegati, ki bodo morali med članstvom nositi vso odgovornost, ako ne bodo pravočasno podvzeti ukrepi za zaščito članskih interesov. Društveni odbor, ali pa oblast, naredi svojo dolžnost!

—//—

Iz okrožnic

Klicanje zdravnika na dom.

Dosedanji oblastni upravni odbor bolniškega fonda v Ljubljani je sprejel sklep, da bo dosledno odklanjal vse prošnje za povračila stroškov za privatne zdravnike, ako ni bil prvenstveno klican rajonski zdravnik. Okrožnica se glasi:

V nekaterih rajonih, posebno v mestnih, se je razpasla navada, da člani bolniškega fonda mnogokrat sploh ne poskušajo klicati svojega zdravnika v primeru obolenja, nego kličejo kar privatnega zdravnika, češ, da je bila taka sila, da se rajonskega zdravnika ni moglo iskati. Tudi oni člani, ki imajo svoje družinske člane zaradi šolanja ali česa sličnega v drugem kraju kakor pa stanujejo sami, ne podučijo dovolj svojcev, na katerega zdravnika fonda se morajo obracati v primeru obolenja. Posledica tega je, da taki rodbinski člani iščejo pomoč pri privatnih zdravnikih, potem pa član prosji za povračilo z izgovorom, ki smo ga v začetku navedli ali pa, da tisti, ki je zdravnik klical, ni vedel, na katerega zdravnika se mora obrniti.

Oblastni upravni odbor bolniškega fonda je sklenil, da bo dosledno odklanjal vse prošnje za taka povračila, če ne bo v vsakem primeru prvenstveno klican rajonski zdravnik bolniškega fonda. V mestnih rajonih ni namreč noben zdravnik tako oddaljen, da bi se ga ne moglo klicati tudi v nujnih primerih.

Postavitev novih specialistov.

V ljubljanski centralni ambulanti je bil postavljen za specialista neurologa g. dr. Marinčič Ivan. Ordinira v Centralni ambulanti ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtek od pol 15. do pol 16. ure.

Pri Centralni ambulanci v Mariboru pa je nameščen kot specialist za pljučne bolezni g. dr. Radšel Franjo.

Ker je specialist za kožne in spolne bolezni g. dr. Milavec v Ljubljani odpovedal službo, ga nadomešča primarij g. dr. Demšar Jernej, ki ordinira v Tavčarjevi ulici 2-1. dnevno od pol 11. do 12. in od 14. do 15. ure. Le ob sobotah popoldne ne ordinira.

Pregled članskih listov bolniškega fonda

Po določbah čl. 12 pravilnika bolniškega fonda je šef edince dolžan vsako leto najkasneje do konca januarja pregledati vse članske liste bolniškega fonda vseh svojih uslužbencev. Ob tej priliki mora vse one, katerim je do konca preteklega leta ugasnila pravica do sozavarovanja pri bolniškem fondu, črtati iz članskih listov. Poleg članskih listov mora istočasno pregledati in urediti kartoteko članstva bolniškega fonda.

Mednarodni pregled

Kolektivna pogodba za pomožne delavce na francoskih železnicah. Z novo kolektivno pogodbo je bilo odrejeno, da vsi delavci, ki so že eno leto neprekinjeno na železnici, postanejo avtomatično nastavljeni. Za ostale pomožne delavce pa so določene minimalne mezde, poleg tega pa je odrejeno za bodoče, da bodo delavci, ki ne bodo nastavljeni, dobili po 6 mesecih en teden, po enem letu pa 15 dni neprekinjenega plačanega dopusta. Ako je delavec 3 mesece neprekinjeno zaposlen, dobi za sebe, ženo in otroke za vsako četrtletje 2 vozovnici po četrtinski ceni, poleg tega pa seveda prosto vožnjo od stanovanja v službo in nazaj. Po preteku pol leta dobi režijsko vožnjo, po preteku enega leta pa dobi po 2 prosti vozovnici za vsako četrtletje.

60 letnica čehoslovaške socialne demokracije

Čehoslovaška socialno - demokratska delavska stranka slavi letos svojo šestdesetletnico ustanovitve. Svoj jubilej proslavi stranka slovesno dne 4., 5. in 6. junija. Glavne slavnosti se bodo vršile dne 5. junija in je v ta namen bil izvoljen poseben pripravljalni in organizacijski odbor.

Stranka je bila ustanovljena 1878 kot del avstrijske socialno - demokratske stranke. Danes pa je druga najmočnejša stranka v republiki in v čehoslovaškem parlamentu, kjer ima 38 poslancev. Pri zadnjih parlamentarnih volitvah je dobila 1,034.774

glasov, kar je mnogo v razmeroma majhni državi. Stranka je izredno konstruktivna ter je s svojim delovanjem dosegla, da ima republika najboljše zgrajeno socialno - politično in delavsko - varstveno zakonodajo. Napredek in harmonijo v razvoju pa pospešuje zlasti z ideologijo demokracije, ki jo je zasnoval prvi predsednik republike Masaryk ob aktivnem sodelovanju socialne demokracije.

Glasbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 6. marca 1938 ob pol 15. uri (pol 3. uri popoldne) v Gambri-novi dvorani. Vabi se vse člane, da se ga polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

Glasbeno in pevsko društvo »Železničar« Ptuj sklicuje za v nedeljo, dne 20. februarja 1938 v prostorih gostilne Šegula Ivana, Rogozniška cesta v Ptuj.

1. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

ki se prične ob 14.30 uri s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav (poje moški zbor);
2. poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in arhivarja;
3. poročilo nadzornega odbora;
4. razrešnica staremu odboru;
5. volitev novega odbora;
6. slučajnosti.

Na občni zbor so vabljeni vsi člani društva in njihovi rodbinski člani.